

Dělník v obuvnické výrobě (kód: 32-028-E)

Autorizující orgán:	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů:	Koždělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (kód: 32)
Týká se povolání:	Dělník v obuvnické výrobě
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	2

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Vysekávání obuvnických dílců vysekávacím strojem	2
Dokončovací pracovní operace ve vysekávací dílně	2
Přípravné a pomocné pracovní operace v obuvnické šicí dílně	2
Spojování obuvnických dílců a součástí lepením a šitím	2
Zpracování obuvi na spodkové dílně	2
Úprava vzhledu obuvi	2
Údržba nástrojů, nářadí a strojů v obuvnické výrobě	2

Platnost standardu

Standard je platný od: 26.04.2016 do: 06.12.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Vysekávání obuvnických dílců vysekávacím strojem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat základní obuvnické materiály, popsat jejich vlastnosti, kvalitu a použití	Ústní ověření
b) Popsat vysekávací stroj, jeho složení a způsob seřízení, uvést zásady pro bezpečné ovládání vysekávacího stroje	Ústní ověření
c) Vyseknout podšívkové dílce z usňového materiálu, popsat pracovní postup a zdůraznit hospodárné zpracování materiálu	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vyseknout podšívkové dílce ze syntetického materiálu, popsat rozdíl v technologii vysekávání přírodních a umělých podšívkových materiálů	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dokončovací pracovní operace ve vysekávací dílně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a popsat dokončovací pracovní operace ve vysekávací dílně	Ústní ověření
b) Zkompletovat vysekané podšívkové dílce, popsat účel práce	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést pracovní operaci číslování podle výrobního předpisu a popsat systémy velikostního číslování	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat pracovní operaci štípání dílců s ohledem na dodržení zásad BOZP, popsat účel práce	Ústní ověření
e) Vykonat pracovní operaci ražení dílců podle technologického předpisu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Přípravné a pomocné pracovní operace v obuvnické šicí dílně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Nabarvit řezy vysekaných vrchových dílců, zdůvodnit postup provedení, upozornit na možné důsledky nekvalitního provedení práce	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Okosit podšívkové dílce stanoveného vzoru při dodržení zásad BOZP a zdůvodnit účel práce	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Rozhladit švy spojených dílců, účel práce zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zašněrovat svršky obuvi a připravit pro spodkové zpracování	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Spojování obuvnických dílců a součástí lepením a šitím

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyztužit vrchové dílce ztužovacími součástmi, popsat pracovní postup	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vykonat pracovní operaci šití podšívek na plochém jednojehlovém stroji, popsat pracovní postup, zkontrolovat kvalitu provedení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vlepit podšívkový komplet do vrchové sestavy svršku, popsat bezpečnost práce při používání lepidel	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést techniku jednoduchého spojování vrchových dílců šitím, zkontrolovat kvalitu provedení	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zpracování obuvi na spodkové dílně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vychystat podle průvodky svršky a komponenty pro spodkové zpracování	Praktické předvedení
b) Provést pracovní operaci přibíjení napínacích stélek na kopyto při dodržení zásad BOZP, zkontrolovat kvalitu provedení	Praktické předvedení
c) Dotvarovat napnutou záložku na kopyto tak, aby bylo dosaženo požadovaného tvaru, nalepit půdovány a zdůvodnit způsob provedení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vykonat pracovní operaci nanášení lepidla na podešev a napínací záložku, popsat technologii použití lepidla včetně bezpečného nakládání s chemikáliemi	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Zalisovat podešve naložené na napnutý svršek na kopytě, popsat pracovní postup a účel práce, uvést zásady bezpečného provedení této pracovní operace	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Úprava vzhledu obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést základní operace při dokončování a úpravě vzhledu obuvi	Ústní ověření
b) Upravit vzhled obuvi vlepením vlepovacích stélek (půlstélek), popsat pracovní postup při úpravě vzhledu obuvi	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést úpravu vzhledu obuvi krémováním, popsat pracovní postup a účel práce	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést pracovní operaci žehlení v souladu s připraveným referenčním vzorkem	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Údržba nástrojů, nářadí a strojů v obuvnické výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést základní údržbu nástrojů, nářadí a strojů s ohledem na dodržování zásad BOZP, jednotlivé úkony zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zkontrolovat funkčnost nástrojů, nářadí a strojů, uvést, zda odpovídají předpisům BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP – <https://nsp.cz/jednotka-prace/delnik-v-obuvnicke-vyrobe#zdravotni-zpusobilost>).

Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat pracovní činnosti v určitém úseku obuvnické výroby.

Při ověřování odborné kompetence Vysekávání obuvnických dílců vysekávacím strojem, kritéria c) a d), zadá autorizovaná osoba pro ověření kritérií minimálně 10 a maximálně 20 vzorků podšívkových dílců z usňového materiálu a minimálně 10 a maximálně 20 vzorků podšívkových dílců ze syntetického materiálu, a to podle zaměření konkrétní kožedělné výroby (obuvnická výroba) a místa konání zkoušky. Při ověřování odborné kompetence Úprava vzhledu obuvi, kritérium a), zadá autorizovaná osoba pro ověření kritéria minimálně 1 a maximálně 3 vzorky usňové obuvi, a to podle zaměření konkrétní kožedělné výroby (obuvnická výroba) a místa konání zkoušky.

Zkouška bude probíhat v obuvnické dílně, u konkrétních pracovních operací a strojů. Při ověřování kritérií založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke komplexnímu přístupu k řešení daného úkolu a k samostatnosti uchazeče. Dále se sleduje dodržování pracovních postupů, správná volba technologie, celková kvalita provedení, správná obsluha strojů, nářadí a zařízení. Při ústním projevu uchazeče je třeba sledovat používání odborné terminologie a využívání teoretických znalostí při řešení úkolů.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *obuvník* nebo *výrobce kožedělného zboží* nebo *výrobce obuvi* + střední vzdělání s maturitní zkouškou v jiném oboru a alespoň 5 let praxe v oblasti obuvnické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání *zpracování usní, plastů a pryže* a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti obuvnické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na kožedělnou technologii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti obuvnické výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- d) Profesionální kvalifikace 32-028-E Dělník v obuvnické výrobě + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let praxe v oblasti obuvnické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Místnost pro provedení ústní části zkoušky
- Ochranné pracovní pomůcky
- Výkresová dokumentace
- Výrobní dokumentace (technická a technologická dokumentace)
- Vysekávací dílna vybavená vysekávacími stroji a vysekávacími noži, připojená k energetickým zdrojům, odpovídající bezpečnostním a hygienickým požadavkům
- Průmyslový šicí stroj, pracovní stůl, spodkové stroje, kopyta
- Obuvnické nářadí a zařízení výroby
- Obuvnické materiály a polotovary (vrchový materiál usňový a syntetický, podšívkový usňový materiál, ztužovací materiál, usňové svršky, podešve, napínací stélky, opatky, podpatky, půdovány, klenky, lepidla pro trvalé a pomocné spoje)
- Referenční vzorek obuvi (podle zaměření a místa konání zkoušky)
- Ukázky obuvnických materiálů (minimálně 10 ukázek)

Pracovní oděv si zajistí uchazeč sám.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 30 až 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Střední škola obchodně technická, s. r. o., Zlín

Gasibo, s. r. o., Zlín

Opravná obuvi a kožené galanterie Trnava